

مرور

- مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از گازسانی به طول ۱۱۱۷ کیلومتر در پروژه‌های گازسانی به استان سیستان و بلوچستان خبر داد.
- دبیر سندیکای صنایع کتسرو ایران وضعیت کشت گوجه‌فرنگی در سال جاری را مناسب توصیف کرد و گفت که بر اساس تصمیم ستاد تنظیم بازار صادرات رب گوجه‌فرنگی تا اطلاع ثانوی آزاد است.
- روز گذشته میزان ذخیره نیروگاه‌های کشور سه‌هزار و ۴۹۲ مگاوات بوده است. میزان تولید برق از محل انرژی‌های تجدیدپذیر هم به ۶ هزار و ۳۹۱ مگاوات افزایش یافته است.
- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از بهره‌برداری سه پروژه مهم در حوزه ارتباطات برای تکمیل زیرساخت‌های فناوری اطلاعات کشور خبر داد.

گزیده اخبار

واریز بیش از ۴ هزار میلیارد تومان به حساب وزارت بهداشت

وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کرد مبلغ ۴ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان در وجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هدف پشتیبانی مالی و تداوم ارائه خدمات پایدار درمانی به بیماران کرونا واریز شده است. واریز این مبلغ با توجه به تأکید وزیر اقتصاد از سوی معاونت نظارت مالی و خزانه‌داری این وزارتخانه انجام شده است. □

مرز مشترک ایران و ترکیه باز می‌شود

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و ترکیه اعلام کرد: مرز مشترک دوکشور به زودی بازگشایی و تجارت ایران و ترکیه از سر گرفته خواهد شد. مهرداد سعادت دهقان در گفت‌وگو با اقتصادآنلاین از بسته‌بودن مرز زمینی مشترک ایران و ترکیه از اسفندماه تاکنون خبر داد و اظهار کرد: «طبق جلسه‌ای که دو هفته پیش با حضور معاون وزیر تجارت ترکیه و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با تلاش اتاق بازرگانی مشترک دو کشور به منظور رایزنی برای حل مشکل تجارت ایران و ترکیه برگزار شد، معاون وزیر تجارت ترکیه اعلام کرد که به زودی درباره بازگشایی مرز مشترک زمینی، خبرهای خوشی به‌تجارت دوکشور خواهد داد.» او ادامه داد: «با گذشت حدود دو هفته از این جلسه، فعلاً مرز زمینی ایران و ترکیه بسته است اما مشکل کامیون‌های ترک که در کشور ما بودند، حل شد. سعادت درباره علت عدم بازگشایی مرز این کشور توضیح داد: «مشکل اصلی بیماری کروناست، اما از آنجا که چند وزارتخانه در ترکیه با این موضوع سروکار دارند، تصمیم‌گیری نهایی زمان‌بر شده؛ اما خوشحالم که بالاخره تلاش‌های اتاق بازرگانی مشترک نتیجه داد و تجار دوکشور از وضعیت بلاتکلیفی که داشتند، خارج شدند.» □

پیشنهاد افزایش یارانه اقشار کم‌درآمد

یک نماینده مجلس پیشنهاد کرد که برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر در شرایط بحران کرونا، یارانه نقدی کم‌درآمدها افزایش یابد. به گزارش تسنیم، عبدالله رضیان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: «امروز در شرایطی قرار داریم که همه مشاغل و صنوف از ناحیه شیوع بیماری کرونا دچار مشکلاتی شده‌اند.» او با بیان اینکه در شرایط بحران کرونا اقشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد بیش از سایر مشاغل و دهک‌های جامعه آسیب دیده‌اند، اظهار داشت: «معتقدم کمک‌ها و حمایت‌های دولت از کم‌درآمدها در شرایط بحران کرونا کافی نیست و این اقدامات باید تا مدت‌ها پس از چهار کرونا هم یارانه نقدی باشد.» عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: «بسیاری از مشاغل به صورت روزانه درآمد کسب می‌کنند؛ یعنی اگر کار آنها تعطیل باشد، درآمدی نخواهند داشت، از طرف دیگر اقشار آسیب‌پذیر و یارانه‌بگیر در شرایط فعلی باید بیشتر حمایت شوند.» رضیان پیشنهاد کرد که در شرایط بحران کرونا میزان یارانه نقدی اقشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد بیش از ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش یابد تا حمایت نسبتاً خوبی از این اقشار صورت گیرد. □

گزارش میدانی «شهروند» از ۳ منطقه پرتردد پایتخت درباره واکنش متفاوت مردم به کاهش نرخ سود بانکی

دست بانک‌ها از خزانه مردم کوتاه شد

می‌شود. چرا باید پولم را در بانک بگذارم؟ من سودم در بازار است. البته در گذشته که بانک‌ها سود روزشمار می‌دادند، ماهانه حدود یک‌ونیم تا ۲ میلیون تومان سود می‌کردم و حداقل می‌توانستم به این شکل چک‌هایم را پاس کنم، اما الان این طور نیست. بانک مرکزی از اوایل بهمن ۹۷، پرداخت سود روزشمار را متوقف کرد. همان زمان برخی کارشناسان نسبت به خروج سرمایه‌ها از بانک‌ها هشدار دادند. داود از جایش بلند می‌شود و دخل را زیرورو می‌کند: «از قدیم عرف بوده که بازارها پول‌هایشان را به ملک یا زمین تبدیل می‌کنند. الان هم همین روند وجود دارد؛ مثلاً خودم ملک خریدم یا چک یا نقدی، به هر حال خرید می‌کنیم.»

بی‌پول‌ها؛ سهم بانک

آفتاب تند و تیز اواخر اردیبهشت روی آسفالت خیابان انقلاب افتاده است. از وقتی کرونا آمده، در چهره بیشتر مردم فقط چشم‌ها دیده می‌شود. زنی جوان ماسک به صورت زده و در چند قدمی یکی از بانک‌های دولتی ایستاده. صدایش بم و گرفته می‌آید: «من پارسال با پولم چهار قطعه نیم سکه خریدم. آن موقع قیمتش ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان بود. هنوز هم سکه‌ها را نگه داشته‌ام چون نیازی به پول‌شان ندارم و فقط برای حفظ پولم آنها را خریدم. الان پول آنچنانی ندارم اما اگر داشته باشم در بانک می‌گذارم چون به بقیه بازارها اطمینان ندارم. ممکن است ریزش کنند یا قیمت‌هایشان دوباره پایین بیاید. بعضی‌ها می‌گویند بورس ریسک دارد، من هم آدم ریسک‌پذیری نیستم.»

در چند قدمی، داخل یکی از شعبه‌ها، صدای زنی جوان در بلندگو افتاده است: «شماره ۳۳۵ به باجه ۲؛ مردی میانسال لحظه‌ای به فیشش نگاه می‌کند؛ نوبت او نیست. یک برگ چک ۵ میلیون تومانی آورده تا پاس کند؛ «فکر نکنم در حسابش پول باشد، دفعه قبل که نبود.» احمد پیک موتوری است و به بانک بیشتر از همه جا اعتماد دارد. مشکلیش این است که پولی برای سپرده‌گذاری ندارد: «من پولی ندارم که بتوانم در بانک پس‌انداز کنم اما اگر هم داشتم در بازارهایی مثل دلار و سکه و بورس نمی‌گذارم چون می‌ترسم. من اعتماد بیشتری به بانک دارم، هر شرایطی برای اقتصاد پیش بیاید، بالاخره پول آدم را می‌دهند.» مرکز آمار ایران اخیراً گزارش داده که دهک‌های اول تا سوم درآمدی در سال ۹۷ با کسری درآمد روبه‌رو بوده و دهک‌های میانی هم درآمد آنچنانی برای پس‌انداز نداشته‌اند. با توجه به تداوم چالش‌های اقتصادی در سال ۹۸ و احتمالاً ۹۹، پیش‌بینی افزایش کسری درآمد یا سقوط دهک‌های بالاتر به دهک‌های پایین درآمدی وجود دارد. در کنار افرادی که پس‌انداز آنچنانی ندارند، کارمندان، مشتری‌های همیشگی بانک‌ها هستند. ناهید کارمند شرکتی دولتی است. او اخیراً پول‌هایش را به بانکی خصوصی برده تا سود بیشتری بریزد: «بانک‌های دولتی بیشتر قانون سود ۱۵ درصدی را رعایت می‌کنند، اما بانک‌های خصوصی به نحوی سود بیشتری می‌دهند. البته از خواهرم که کارمند بانک است، شنیده‌ام که بانک مرکزی خیلی اصرار دارد که همه قانون را رعایت کنند.» ناهید بخشی از پولش را در بورس گذاشته چون به این بازار آشنایی دارد: «من چند سال پیش هم در بورس بودم. سود کردم و حالا هم که شاخص بالاتر رفته است، باید به سازوکار بورس آشنا بود تا ضرر نکرد. وگرنه افراد ناآشنا دچار مشکلات زیادی می‌شوند.»

کاهش سود چه تأثیری دارد؟

کاهش نرخ سود بانکی به ۱۵ درصد در حالی است که بانک‌ها در گذشته برای جلوگیری از خروج نقدینگی با روش‌هایی سود بانکی را به بالای ۲۰ درصد هم می‌رساندند. این اتفاق بیشتر از همه در بانک‌های خصوصی رخ می‌داد اما رقابت ناسالم به بانک‌های دولتی هم کشیده شد. بانک مرکزی اکنون تأکید کرده که باید نرخ سود بانکی کمتر از ۱۵ درصد باشد. رئیس کل بانک مرکزی، افزایش نرخ سود بانکی را یکی از عوامل ناترازی بانک‌ها دانسته و گفته است: «بانک مرکزی به دنبال ایجاد تغییر در ترکیب پایه پولی کشور است. اگر نقدینگی سرگردان بود به راحتی می‌توانستیم آن را در بخش‌های مختلف جابه‌جا کنیم اما در حال حاضر بخش عمده نقدینگی مربوط به سودهای بانکی است. افزایش نقدینگی که جای پرداخت سود تسهیلات باید به افزایش پایه پولی منجر شود تا بتوانیم آن را به بخش‌های مولد کشور تزریق کنیم.»

کاهش نرخ سود اما منتقدان خاص خودش را هم دارد؛ خروج نقدینگی از بانک‌ها و حرکت به سمت بازارهای غیرمولد و افزایش تورم، مهم‌ترین محور انتقادهاست. یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه علت کاهش سود بانکی، کاهش تورم اردیبهشت‌سال جاری نسبت به فروردین ۹۹ است به «شهروند» می‌گوید: «علاوه بر تورم، نرخ سود بین بانکی هم نسبت به سال گذشته کمتر شده، بنابراین طبیعی است که نرخ سود سپرده‌ها کاهش پیدا کند.» هادی حق‌شناس با بیان اینکه در شرایط اقتصادی نامطلوب، کاهش نرخ سود سپرده‌ها طبیعی است، ادامه می‌دهد: «در حال حاضر فضای کسب و کار در اقتصاد ایران مثبت نیست به همین دلیل کاهش نرخ سود فقط می‌تواند باعث شود که مردم سراغ بازارهای دیگر بروند. یکی از این بازارها بورس است که طی ماه‌های گذشته جذابیت بالایی پیدا کرده و حرکت نقدینگی به سمت آن، به سود دولت است. بازارهای دیگر مثل دلار و سکه و خودرو اما چندان مورد توجه مردم قرار نمی‌گیرند چون قیمت‌هایشان پیش از این با افزایش زیادی روبه‌رو شده است.» این کارشناس اقتصادی با تأکید بر اینکه نقدینگی به سمت تولید حرکت نمی‌کند، معتقد است کاهش نرخ سود نمی‌تواند منجر به جذب سرمایه‌ها به بانک‌ها شود، بنابراین تأثیری در بهبود شرایط اقتصادی کشور نخواهد داشت. او می‌گوید: «طی دو سال گذشته رشد اقتصادی منفی بوده است. این موضوع نشان‌دهنده رکود در اقتصاد است که یعنی کسب و کار مردم رونق ندارد بنابراین بیشتر مردم تصمیم می‌گیرند برای حفظ سرمایه‌شان به جایی بروند که سود بیشتری می‌دهد. در حال حاضر هم فقط بورس چنین شرایطی دارد.» □

نسیم اعتمادی
شهروند

«یزدان مرادی» بانک، انتخاب اول بی‌پول‌هاست؛ از همان اوایل اردیبهشت ۹۹ که بانک مرکزی از کاهش نرخ سود سپرده‌ها به ۱۵ درصد خبر داد، پیش‌بینی خروج نقدینگی از بانک‌ها و حرکت به سمت سایر بازارهای موازی خصوصاً بورس بر زبان‌ها افتاد اما حالا به نظر می‌رسد بیش از همه، افرادی که درآمد مناسبی دارند از بانک‌ها فاصله گرفته‌اند، چون سایر شهروندان پس‌انداز آنچنانی ندارند که بتوانند آن را به بازارهای دیگر منتقل کنند. بررسی‌های میدانی «شهروند» از سه منطقه پرتردد تهران یعنی میدان انقلاب، بازار تهران و خیابان امیرکبیر نشان می‌دهد که کاسب‌هایش از همه با بانک‌ها قهر کرده‌اند. برخی از آنها طی ماه‌های گذشته با افزایش حداقل ۳۰ درصدی قیمت محصولات‌شان روبه‌رو بوده‌اند، به همین دلیل سود بیشتری نسبت به سود سپرده‌های بانکی برده‌اند؛ هرچند بازار رکود دارد اما خودشان می‌گویند: «بار کمی گران‌تر، کمی ارزان‌تر، بالاخره فروش می‌رود.» برخی از کاسب‌ها پول‌هایشان را به جنس تبدیل کرده و در انبارها گذاشته‌اند و برخی دیگر وارد بازار مسکن یا خودرو شده‌اند. در نقطه مقابل بخشی از مردم می‌گویند پول آنچنانی برای پس‌انداز ندارند اما اگر داشته باشند، بانک را انتخاب می‌کنند، چون قادر به تحمل ریسک بازارهای دیگر نیستند. البته در هفته‌های اخیر، افرادی از اقشار پایین دست جامعه هم وارد بورس شده‌اند؛ نتیجه اینکه با کاهش نرخ سود بانکی، دست بانک‌ها از خزانه بخش قابل توجهی از شهروندان کوتاه شده است.

قهر کاسب‌ها با بانک‌ها

صدای آگزیز دهه‌ها موتورسیکلت، کلمات را از دهان حمید می‌دزد: «حدود ۱۰ سال است که در خیابان امیرکبیر تهران لاستیک‌فروشی دارم.» بوی تند تایر خودروهای سواری و لیفتراک، فضای مغازه را پر کرده است. حمید به کوهی از لاستیک‌ها تکیه داده و با موبایلش بازی می‌کند. او و همکارانش، مدت‌هاست که با سپرده‌های بانکی قهر کرده‌اند و علاقه‌ای به بلوکه‌کردن پول‌هایشان در بانک‌ها ندارند، چون سودشان را از خریدوفروش در بازار به دست می‌آورند: «کاسب‌ها پول‌هایشان را در حساب‌های بلندمدت نمی‌گذارند، چون سودش پایین است. آنها بیشتر جنس می‌خرند و در انبارها می‌گذارند تا بتوانند در آینده به قیمت بیشتری بفروشند. شرایط اقتصادی هم طوری شده که قیمت‌ها روز به روز بیشتر می‌شود، به همین خاطر کاسب‌ها در نهایت به سود مورد نظرشان می‌رسند؛ حالا کمی ارزان‌تر، کمی گران‌تر.» نگاه حمید به ده‌ها لاستیک که کج و معوج روی هم تا سقف مغازه چیده شده‌اند، می‌افتد: «سه‌ماه پیش، قبل از شیوع ویروس کرونا، قیمت هر جفت لاستیک خودروی سواری ساخت ایران، حدود ۴۰۰ هزار تومان بود اما حالا به ۵۰۰ هزار تومان رسیده است. لاستیک‌های لیفتراک از این هم گران‌تر شده‌اند. مثلاً دو سه‌ماه پیش، هر جفت لاستیک لیفتراک ایرانی ۱۳ میلیون تومان بود اما حالا ۱۷ میلیون تومان شده است. با این شکل رشد قیمت‌ها، نیازی نیست که کاسب‌ها پول‌شان را در بانک بگذارند.» آن‌طور که حمید می‌گوید، بیشتر مغازه‌دارها به خرید جنس روی آورده‌اند اما برخی دیگر هم هستند که وارد بازار خودرو یا ملک شده‌اند. سعید در چند قدمی حمید، زیر آفتاب ایستاده و دست‌ان‌ش را روی پیشانی ستون کرده. عرق، پیراهنش را به کمرش چسبانده. او چندماه پیش در راسته امیرکبیر مغازه داشت اما آن را ۵۰۰ میلیون تومان فروخت تا با پولش سرمایه‌گذاری کند؛ انتخاب او بانک نبود: «من ۱۰ میلیون تومان از پولم را در بانک گذاشتم و به رئیس بانک هم گفتم که هر وقت بخوام، باید بتوانم آن را برداشتم. بقیه پولم را به بازار خودرو آوردم و حالا چند ماهی می‌شود که خریدوفروش خودرو انجام می‌دهم؛ پراید، پژو، سمند؛ هر چه بشود. البته در ماه‌های اخیر بازار خودرو رکود داشته اما هر چه باشد، سودش از بانک بیشتر است. من سه‌ماه پیش یک دستگاه پراید خریدم ۴۵ میلیون تومان، الان شده ۵۲ میلیون تومان.»

عدم تمایل به سپرده‌گذاری در بانک‌ها به دلیل سود پایین نسبت به سایر بازارها در بین بیشتر کاسب‌ها دیده می‌شود؛ داود در بازار تهران مغازه فروش لوازم یک‌بارمصرف دارد. از ترس کرونا، سرتاسر مغازه‌اش را با پلاستیک پوشانده و خودش پشت دخل، زیر باد کولر نشسته است؛ «جنس‌های مغازه من در ۶ ماه گذشته حداقل ۳۰ درصد گران‌تر شده‌اند. مثلاً سفره کاغذی بسته‌ای ۹ هزار تومان بود اما حالا ۱۲ هزار تومان شده است. یا هر لیوان کاغذی دانه‌ای ۱۰۰ تومان بود که حالا ۱۷۰ تومان به مشتری‌ها می‌فروشم، من عمده‌فروشی می‌کنم، برای همین اختلاف قیمت‌ها میلیونی

بورس

ریزش بورس در نخستین روز هفته

شاخص کل بورس تهران نخستین روز هفته جاری را با کاهش ۳۳ هزار و ۵۹۷ واحدی شروع کرد و به رقم ۹۸۴ هزار و ۶۵ واحدی رسید. همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۶ هزار و ۴۱۲ واحد افت کرد و رقم ۳۹۹ هزار و ۶۴۲ واحد ثبت کرد. به گزارش فارس، کارشناسان بورسی عمده دلیل ریزش بازار را رفتار هیجانی سهامداران خرد و حقیقی می‌دانند که بر اثر هیجانات وارد بازار شده و چه در خرید و چه در فروش سهام، به شکل هیجانی رفتار می‌کنند. به‌گونه‌ای که در بیشتر سهم‌های مهم بورسی، صف‌فروش میلیونی شکل گرفته است. گرچه در روزهای قبل، سهامی مانند فولاد مبارکه برای خرید در بازار پیدانمی‌شد، اما دیروز شنبه ۲۴ میلیون از این سهم برای فروش قرار داده شده، درحالی که صف خرید آن ۱۵ میلیون سهم بوده و این نشان می‌دهد رفتار سهامداران تازه‌وارد و خردتحت تأثیر هیجانات بازار است.

تابلوی قیمت

بازار ارز (قیمت‌ها به تومان)

تغییر	آزاد (اسکناس)
↓	۱۶۸۰۴
↓	۱۸۲۰۸
↓	۲۰۵۱۶
↑	۴۶۴۲

انرژی بازار جهانی

تغییر	قیمت (دلر)	نوع
↓	۱۷۴۳٫۰۲	هراونس طلا
↑	۱۷٫۰۷	نقره
↑	۲۴٫۹۳	هر بشکه نفت اوپک
↑	۳۲٫۸۴	هر بشکه نفت برنت

انرژی بازار طلا

تغییر	قیمت (تومان)	انواع سکه
↑	۷۱۳۱۰۰۰	سکه امامی
↑	۷۰۵۰۰۰	سکه بهار آزادی
↑	۳۷۶۵۰۰	نیم سکه
↑	۲۶۵۰۰۰	ربع سکه
↑	۹۹۵۰۰۰	سکه گرمی
↑	۷۶۰۰۰	طلا ۱۸ عیار

اقتصاد جهان

رشد جهانی طلا متوقف نمی‌شود

نظرسنجی‌های هفتگی کیتکونیز نشان می‌دهد بیشتر کارشناسان وال‌استریت و سرمایه‌گذارها، ادامه روند افزایشی قیمت طلا در هفته جاری را پیش‌بینی کردند. به گزارش ایسنا، سرمایه‌گذاران حرفه‌ای و معامله‌گران به ادامه روند تسهیل سیاست پولی به عنوان عامل حمایت‌کننده از رشد قیمت طلا و همچنین آمار اقتصادی نامطلوب اشاره کردند. آمار اقتصادی نامطلوب هفته گذشته با انتشار آمار هفتگی متقاضیان دریافت بیمه‌بیکاری در آمریکا که سه میلیون نفر دیگر افزایش داشت و کاهش ۱۶٫۴ درصدی خرده‌فروشی آمریکا در آوریل مورد توجه قرار گرفت. در نظرسنجی کیتکونیز از کارشناسان وال‌استریت برای هفته جاری، ۱۴ نفر شرکت کردند که از میان آنها ۱۰ نفر معادل ۷۱ درصد به افزایش قیمت طلا و دو نفر معادل ۱۴ درصد به کاهش قیمت طلا رأی دادند و به همین تعداد نظر خنثی داشتند. در این بین، ۱۰۸۸ نفر در نظرسنجی آنلاین کیتکونیز شرکت کردند که از میان آنها، ۷۵۰ نفر معادل ۶۹ درصد افزایش قیمت طلا و ۱۷۹ نفر معادل ۱۶ درصد کاهش قیمت طلا در هفته جاری را پیش‌بینی کردند و ۱۵۹ نفر معادل ۱۵ درصد نظری نداشتند.